Publicat pe (https://www.bnm.md)

Share PDF Print

Extinde Ascunde

09.02.2015

Proiect HCA al BNM cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei

09.02.2015 Termenul-limită a expirat

Anunț Proiect

Argumentarea Sinteza

ANUNŢ
privind iniţierea, organizarea şi desfăşurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Naţională a Moldovei iniţiază, începînd cu data de 09.02.2015, consultarea publică a proiectului Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei „Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei", care înglobează modificări şi completări la Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale, Regulamentul cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi nr. 33/09-01 și la Regulamentul cu privire la investiţiile băncilor în imobilizări corporale.

Proiectul hotărîrii este inițiat în contextul recomandărilor FSAP și propunerilor înaintate de comunitatea bancară, în scopul optimizării procesului de clasificare și calculare a mărimii reducerilor pentru pierderi la active și la angajamentele condiționale ale băncii supuse riscului de credit, racordării condițiilor de creditare a angajaților băncii la cele ale clienților etc. Totodată, proiectul hotărîrii încorporează modificări care vizează generalizări ale practicii de supraveghere şi aducerea termenilor utilizaţi în regulamentele menționate mai sus în conformitate cu termenii utilizaţi în actele legislative.

Beneficiarii proiectului de decizie sunt băncile din Republica Moldova.

Rezultatul scontat ca urmare a implementării proiectului supus consultării publice constă în perfecţionarea modului de reglementare şi supraveghere a activităţii băncilor din Republica Moldova.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislaţia în vigoare, şi anume în temeiul art. 5 alin.(1) lit.d) art.11 alin.(1) art. 26 lit.c) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 56-57, art. 624), cu modificările şi completările ulterioare, şi art. 25, 28 alin. (2), 31 alin. (3), 33 și art. 40 din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 78-81, art. 199), cu modificările şi completările ulterioare.

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi expediate pînă pe data de 20.02.2015, pe adresa: MD-2005, mun. Chişinău, bd. Grigore Vieru nr.1. Concomitent, pot fi comunicate Nataliei Harea, pe adresa electronică: natalia.harea@bnm.md [1] sau la numărul de telefon: 022409442.

Proiectul Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei „Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei" şi nota de argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina-web oficială a Băncii Naţionale a Moldovei www.bnm.md [2].

Proiect

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE

AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÎREA
nr.____ din ____ _____ 2015

Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei

În temeiul art. 5 alin.(1) lit.d) art.11 alin.(1) art. 26 lit.c) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995 nr. 56-57, art. 624), cu modificările şi completările ulterioare, şi art. 25, 28 alin. (2), 31 alin. (3), 33 și art. 40 din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art. 199), cu modificările şi completările ulterioare, Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei

HOTĂRĂŞTE:

1. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.231 din 27 octombrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.216-221, art.2007), înregistrat la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova la 01 decembrie 2011 cu nr.856, cu modificările și completările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:
1) La punctul 1, subpunctul 1, litera e) cuvintele „şi creditele" se exclud, iar cuvintele „de o zi" se înlocuiesc cu cuvintele „stipulat în actul juridic încheiat între părţi";
2) Punctul 2 se completează cu litera g) cu următorul cuprins:
„g) **situație financiară** – totalitate sistematizată de indicatori ce caracterizează situaţia patrimonială şi financiară, existenţa şi fluxul capitalului propriu şi al mijloacelor băneşti entității pe o perioadă de gestiune, inclusiv situațiile financiare complete și/sau simplificate prevăzute la art.29 din Legea contabilității.";
3) La punctul 4 cuvîntul „trimestrial" se înlocuiește cu cuvîntul „lunar";
4) La punctul 9 litera h) cuvîntul „garantului" se înlocuiește cu cuvintele „persoanei care constituie o garanție personală";
5) La punctul 13 după cuvîntul „dacă" se introduc cuvintele „persistă, următorii factori";
6) La punctul 14:
a) după cuvîntul „contrapărţii" se introduce textul „/persoanei care constituie o garanție personală";
b) după cuvintele „dar persistă," se introduce cuvîntul „și";
c) după litera f) se introduce litera g) cu următorul conținut:
„g) alți factori care constituie motive pentru a considera că banca va fi expusă riscului potențial al pierderilor.";
7) La punctul 15:
a) litera b) textul „garanţia (dacă aceasta există)" se înlocuiește cu cuvintele „garanţia lipseşte, iar dacă aceasta există";
b) la litera c), după textul „(cel puţin trimestrial)," se introduc cuvintele „a persoanei care constituie o garanție personală,", iar după cuvintele „sursele de rambursare a datoriilor," se introduc cuvintele „justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit,";
c) la litera d), după cuvîntul „contrapărții" se introduce textul „/persoanei care constituie o garanție personală", iar după cuvîntul „obligațiunilor" se introduce textul „/executarea garanției";
d) după litera e) se introduce litera f) cu următorul conținut:
„f) alți factori care constituie motive pentru a considera că banca în prezent sau pe viitor

va fi expusă riscului mai înalt al pierderilor.”;
8) La punctul 16, după litera e) se introduce litera f) cu următorul conținut:
„f) alți factori care constituie motive pentru a considera că banca în prezent sau pe viitor va fi expusă riscului înalt al pierderilor.”;
9) La punctul 17 cuvîntul „sau” se înlocuiește cu cuvîntul „și”;
10) După punctul 21 se introduce punctul 21^1 cu următorul cuprins:
„21^1. În cazul în care contrapartea pe lîngă clasificarea efectuată de bancă conform pct. 13-17 este evaluată de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA, clasificarea activelor/angajamentelor condiţionale se efectuează în corespundere cu ratingul contrapărții și se include în una din următoarele categorii:
1) **Standard** – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA ratingul de la AAA/Aaa pînă la A-/A3 inclusiv.
2) **Supravegheat** – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA ratingul de la BBB+/Baa1 pînă la BBB-/Baa3 inclusiv.
3) **Substandard** – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA ratingul de la BB+/Ba1 pînă la BB-/Ba3 inclusiv.
4) **Dubios (îndoielnic)** – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din companiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA ratingul de la B+/B1 pînă la CCC-/Caa3/C inclusiv.
5) **Compromis (pierderi)** – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA ratingul de la CC/Ca/ DDD pînă la R/C/D inclusiv.”;
11) La punctul 23, după cuvîntul „țări” se introduce textul „/contrapărți”;
12) La punctul 25, după textul „pct.13-17” se introduce textul „ , 21^1 și 22”, iar textul „de clasificarea acestuia conform pct.22” se exclude;
13) La punctul 27 după textul „pct.13-17” se introduce textul „ , 21^1 sau pct.22”;
14) La punctul 30:
a) subpunctul 1) la final se completează cu textul „În cazul în care activul a fost prelungit în repetate rînduri din cauza situaţiei economice instabile, acesta se reclasifică în „substandard”.”;
b) la subpunctele 1) și 2) cifra „3” se înlocuiește cu cifra „6”;
15) La punctul 33 cifra „30” și cifra „100” se înlocuiește cu cifra „100”și respectiv „500”;
16) La punctul 39:
a) la subpunctul 3) după cuvintele „de credit licenţiate în Republica Moldova” se introduce textul „în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente”;
b) după subpunctul 3) se introduce subpunctul 4) cu următorul cuprins:
„4) Creditul acordat și garantat cu fidejusiune se clasifică nu mai sus de categoria “substandard”, dacă persoana care a furnizat fidejusiunea nu dispune de bunuri suficiente pentru a garanta obligaţia.”;
17) la punctul 41, textul „13-17, sau pct.22” se înlocuiește cu cifra „27”;
18) la punctul 43, după cuvîntul „Notele” se introduce „explicative”.

2. Regulamentul cu privire la investițiile băncilor în imobilizări corporale, aprobat de Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei, nr. 384 din 23 decembrie 1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1-4, art.4), se modifică şi se completează după cum urmează:
1) Pe tot parcursul regulamentului sintagma „unităţilor economice” se înlocuiește cu sintagma „persoanelor juridice”;
2) La punctul 6, după cuvintele „diminuată cu amortizarea” se introduc cuvintele „și deprecierea”;

3) La punctul 9 cuvîntul „însărcinată” se înlocuiește cu cuvîntul „împuternicită”;
4) La punctul 11 alineatul al doilea după cuvintele „dovezi că valoarea de gaj a bunului” se completează cu cuvintele „care va fi vîndut”.

3. Regulament cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi nr.33/09-01, aprobat de Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei, nr. 43 din 18 septembrie 1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.64, art.81), se modifică şi se completează după cum urmează:
1) La capitolul II:
a) la punctul 1 textele „297 din 30 decembrie 2009” și „2010, nr.27-28, art.102” se înlocuiesc cu textele „240 din 9 decembrie 2013” și respectiv „2014, nr.17-23, art.97”;
b) la punctul 2 litera a) textul „10(zece)” se înlocuiește cu textul „20(douăzeci)”;
2) La capitolul III punctul 1 cifra „2” se înlocuiește cu cifra „5”.

4. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cu excepția punctului 1 din prezenta hotărîre care intră în vigoare la o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

NOTĂ DE ARGUMENTARE

la proiectul Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei „Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei”

Proiectul Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei „Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei”, în contextul recomandărilor FSAP și propunerilor parvenite de la comunitatea bancară, înglobează modificări şi completări la Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale, Regulamentul cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi nr. 33/09-01 și Regulamentul cu privire la investiţiile băncilor în imobilizări corporale.

Pentru optimizarea procesului de clasificare și calculare a mărimii reducerilor pentru pierderi la active și la angajamentele condiționale ale băncii supuse riscului de credit, proiectul hotărîrii include modificări și completări la Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale. În acest scop, clasificarea activelor/angajamentelor condiționale de către bancă se va efectua cel puțin lunar, la ultima dată a perioadei gestionare. Referitor la creditele/angajamentele condiționale prelungite și renegociate a fost extinsă perioada de la 3 la 6 luni în ceea ce privește monitorizarea achitării regulate a sumei de bază și a dobînzilor aferente creditului precum și a situației financiare a debitorului.

Totodată, au fost incluse prevederi ce țin de posibilitatea clasificării activelor/angajamentelor condiționale în corespundere cu ratingul contrapărții în cazul în care ultima a fost evaluată în acest sens de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor’s, Moody’s şi Fitch-IBCA.

Pornind de la condițiile actuale existente pe piață și propunerea înaintată de unele bănci, a fost majorat plafonul creditului de consum, care nu este garantat cu gaj sau prin alte mijloace de garantare, a cărui rambursare se bazează numai pe obligația debitorului și pe procedurile de asigurare interne ale băncii, a fost majorat pînă la 100 mii lei. De asemenea, plafonul creditului acordat persoanei juridice, persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător, precum și persoanei care practică activitate profesională de avocat sau notar, în condiții similare creditului de consum, a fost majorat pînă la 500 mii lei.

Totodată, pentru conformarea băncilor noilor cerinţe stabilite la punctul 1 din proiectul hotărîrii, prin Hotarîrea Consiliului de administraţie al BNM, băncilor li se va acorda o perioadă de graţie pentru implementare.
Urmare adresării Asociației Băncilor din Moldova, proiectul hotărîrii include modificări la Regulamentul cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi nr.33/09-01 referitoare la majorarea termenului maxim al rambursării creditului pentru necesități primordiale de la 2 ani la 5 ani și a limitei maxime de la 10 la 20 salarii tarifare. Propunerea a fost înaintată în vederea diminuării fluctuației de cadre și racordării condițiilor de creditare a angajaților băncii la cele ale clienților, ținînd cont că riscurile de creditare sunt mai mici.
De asemenea, proiectul hotărîrii încorporează modificări care vizează generalizări ale practicii de supraveghere și

aducerea termenilor utilizaţi în regulamentele menționate mai sus în corespundere cu termenii utilizaţi în actele legislative.

Sinteza recomandărilor /avizelor băncilor la proiectul Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei
„Cu privire la modificarea şi completarea Regulamentului cu privire la investiţiile băncilor în imobilizări corporale"
(în continuare – proiectul Hotărîrii)

Nr. crt.	Referinţa la capitolul/punctul din proiectul Hotărîrii	Autorul recomandării / avizului	Recomandări	Comentarii
1		BC „EuroCreditBank"SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
2		BC „UNIBANK" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
3		BCR Chișinău SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
4		BC „MoldovaAgroindbank"SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
5		BC „FinComBank" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
6		BC„VICTORIABANK" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
7		BC „Moldindconbank" SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
8		BC „COMERTBANK" S.A	Nu are propuneri şi obiecţii	
9		BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
10		BC „ENERGBANK" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
11		BC „BANCA SOCIALA" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
12	„IV Imobilizări corporale transmise în schimbul rambursării creditelor"	BC „Banca de economii" SA	Propunem excluderea capitolului „IV Imobilizări corporale transmise în schimbul rambursării creditelor"	**Nu se acceptă** Aceste prevederi au fost incluse cu scopul înlăturării discordanțelor între aspectele contabile și cele prudențiale în sectorul bancar în cadrul transmiterii în posesiune/achiziționate în schimbul rambursării creditelor a activelor materiale pe termen lung. Concomitent, prevederile reglementează procesul de prelungire a deținerii activelor menționate.
			Propunem în tot textul acestui	

13		BC „ProCreditBank"SA	capitol, după cuvîntul „transmise" de introdus cuvîntul „băncii" sau de substituit cu cuvintele „obținute sau primite".	**Se acceptă**

Sinteza recomandărilor /avizelor băncilor la proiectul Hotărîrii Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei
„Cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative ale Băncii Naţionale a Moldovei"
(în continuare – proiectul Hotărîrii)

Nr. crt.	Referinţa la capitolul/punctul din proiectul Hotărîrii	Autorul recomandării / avizului	Recomandări	Comentarii
1. Regulament cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale nr. 231 din 27.10.2011				
1		BC „EuroCreditBank"SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
2		BC „UNIBANK" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
3		BC „ENERGBANK" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
4	1. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale (în continuare – Regulament) se aplică de către bănci la clasificarea şi calcularea mărimii reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamentele condiţionale ale băncii supuse riscului de credit şi anume: 1) la următoarele active: e) credite (inclusiv plasările	BC „Banca de economii" SA	Solicităm concretizări referitor la aplicarea prevederilor regulamentului pentru situațiile în care între părți nu există un act juridic încheiat, tranzacțiile fiind efectuate în baza unor acorduri de plăți și a activității pe piața interbancară. Suplimentar, în cazul în care banca clasifică activele cel puțin lunar, iar plasamentul este efectuat în ultima zi a lunii de raportare, termenul rambursării fiind prima zi lucrătoare din luna următoare, plasamentele respective se consideră active nepurtătoare de risc	**Nu se acceptă** Conform Codului Civil, actul juridic civil îmbină în sine manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligaţiilor civile. Actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică. Respectiv, tranzacțiile efectuate în baza unor acorduri de plăți și a activității pe piața interbancară constituie de asemenea o formă a actului juridic. Toate activele băncii sunt purtătoare de riscuri, în special activele financiare, care sunt purtătoare a riscului de credit. Totodată, conform pct.5 din

	overnight care au depăşit termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între părţi, factoringul, cambiile, cambiile scontate, cardurile de credit, overdrafturile temporare permise, finanţarea tranzacţiilor comerciale, acordurile REPO, plasările-garanţii în bănci, datoriile debitoare privind leasingul financiar şi alte substituente directe de credit (active cu proprietăţi asemănătoare creditelor la care evaluarea gradului de risc se efectuează similar creditelor));		de credit? Cum urmează a fi tratate plasamentele overnight în cazul riscului de țară?	regulament, activele noi se clasifică la momentul constatării ca activ (apariţiei activului) în bilanţul băncii, cu evaluarea ulterioară lunară a acestora.
5		BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A.	Propunem de a menține în redacția existentă „plasările și creditele overnight". „Plasări" se referă îndeosebi la depozitele overnught; astfel, pentru a evita anumite confuzii și/sau omisiuni privind clasificarea creditelor overnight, este oportun de a menține textul în redacția existentă (care este mai detaliată).	**Nu se acceptă** Conform Regulamentului privind facilitățile permanente de creditare acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei (HCA al CA al Băncii Naționale a Moldovei nr. 70 din 23 martie 2006), creditul overnight este o forma de credit acordat peste noapte. Respectiv, activul expus la subpct. 1) lit. e) este un credit ca toate celelalte tipuri de credite acordate de către bancă, fiind specificate în paranteză și alte active care după esență pot fi incluse în această categorie a activelor financiare.
6	2. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noţiuni: c) activ prelungit – activ al cărui termen de rambursare/stingere a plăţii, stabilite conform contractului, este prelungit în baza unui acord. Pentru calificarea activului ca prelungit, acordul trebuie să fie semnat înainte de calificarea activului ca expirat conform termenului de plată prevăzut în contractul iniţial.	BC„VICTORIABANK"SA BC „Banca de economii"SA BC „MoldovaAgroindbank"SA	Propunem includerea noțiunilor „garanție" și „persoană care constituie o garanție personală"	**Nu se acceptă** Aceste noțiuni sunt prevăzute expres în legislația în vigoare. Astfel, în corespundere cu prevederile art. 634 din Codul Civil, garanţia debitorului constă în obligaţia lui la o prestaţie necondiţionată sau la o prestaţie depăşind obiectul propriu-zis al contractului, iar părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (gaj), personale (fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară (art. 1240).
7		BC „Banca de economii" SA	Propunem includerea noțiunii „fidejusiune".	
			Propunem ca la noțiunea „activ prelungit", după	**Nu se acceptă**

8	Determinarea stării de expirare a activului se efectuează în baza contractului inițial și conform noțiunii "activ expirat";	BC „COMERTBANK" S.A	cuvintele „de rambursare/stingere a plății" de introdus cuvintele „finale la scadență". Această completare este oportună în scopul evitării abordării diferite a noțiunii „activ prelungit" și „activ rescandențat".	Termenul de rambursare/stingere a plății este stabilit conform contractului și este prelungit în baza unui acord semnat înainte de calificarea activului ca expirat conform termenului de plată prevăzut în contractul inițial.
9		BC „Banca de economii" SA	În procesul de clasificare a activelor, termenul de conformare de 1 lună este unul foarte restrîns, considerăm oportună extinderea acestuia pînă la 6 luni.	**Nu se acceptă** Modificările ce țin de stabilirea obligativității clasificării activelor/angajamentelor condiționale cel puțin lunar au fost inițiate ca urmare a Recomandărilor FSAP, 2014. Concomitent, pentru clasificarea lunară, banca poate să solicite de la debitor informații sub formă de anumiți indicatori care îi va da posibilitate să determine tendințele situației financiare a clientului.
10	4. Banca clasifică activele şi angajamentele condiţionale cel puţin lunar la ultima dată a perioadei gestionare, în corespundere cu prezentul Regulament şi cu politica şi procedurile proprii, elaborate de fiecare bancă în corespundere cu acesta.	BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A	Propunem altă redacție: „Banca clasifică activele şi angajamentele condiţionale cel puţin lunar la ultima dată a perioadei gestionare și monitorizează cel puțin trimestrial situația financiară a contrapărții, sursele de rambursare a datoriilor, precum și analizează alte documente relevante aferente activității contrapărții." La evaluarea activului /angajamentului condițional (și respectiv la stabilirea categoriei de risc pentru acesta) sînt luate în considerare informațiile	**Nu se acceptă** Prevederile regulamentului au drept scop stabilirea reglementărilor aferente evaluării și clasificării activelor supuse riscului de credit și nu reglementează periodicitatea monitorizării situațiilor financiare ale debitorilor băncii. Banca este interesată în monitorizarea continuă a situațiilor financiare ale debitorilor săi pentru asigurarea evaluării reale a

			privind situația financiară a contrapărții (rapoartele financiare), care au o periodicitate de prezentare mai mare decît lunară. În acest context, cerința de clasificare lunară a activelor/angajamentelor condiționale nu poate fi respectată.	activelor financiare în vederea determinării nivelului riscului de credit la care este supusă banca.
11	9. La evaluarea activelor şi angajamentelor condiţionale banca va ţine cont cel puţin de următoarele: h) situaţia financiară şi capacitatea de plată a persoanei care constituie o garanție personală sau a asigurătorului;	BC „Moldindconbank" SA	Propunem la lit. h), după textul „persoanei care constituie o garanție personală" de completat cu textul „(fidejusiune)" conform prevederilor art. 1240 din Codul Civil.	Se acceptă
12	14. Activ/angajament condiţional supravegheat. Activul/angajamentul condiţional se va considera supravegheat, în cazul în care capacitatea de plată a contrapărţii/persoanei care constituie o garanție personală este una bună, gradul de lichiditate a obiectului gajului (constituit) are caracteristici stabile, banca a primit toate informaţiile şi datele necesare evaluării situaţiei financiare, dar persistă, și cel puţin, unul din următorii factori: a) există probleme potenţiale legate de situaţia financiară a contrapărţii, iar în cazul creditului şi de garantarea acestuia; b) există probleme potenţiale privind executarea obligaţiunilor contrapărţii din cauza fluxurilor mijloacelor	BC „FinComBank" S.A.	Propunem excluderea lit. c) din pct.14. Modificările propuse la punctul 15 generează contradicții între pct.14 și 15, în cazul cînd activul este utilizat în alte scopuri decît cele prevăzute în contract.	Se acceptă
13		BC „Moldindconbank" SA	Propunem, după textul „persoanei care constituie o garanție personală" de introdus textul „(fidejusiune)" conform prevederilor art. 1240 din Codul Civil.	Se acceptă
14			Propunem, după textul „în cazul în care capacitatea de plată" de introdus cuvîntul „cumulativă".	Nu se acceptă Cuvîntul „cumulativ" nu adaugă plus valoare în contextul prevederilor expuse. Respectiv, „capacitatea de plată" reprezintă în sine starea de echilibru între mijloacele de plată disponibile şi obligaţiile de plată exigibile în perioada analizată.
			Propunem în a doua propoziție, după textul „contrapărții/persoanei	

15	băneşti neregulate (cu excepţia celor cu caracter sezonier) şi dificil de controlat, deşi bonitatea lor nu s-a deteriorat; c) activul este utilizat în alte scopuri decît cele prevăzute în contract; d) recuperarea plăţilor se face cu întîrziere de la 31 pînă la 90 de zile; e) a avut loc cel puţin o modificare ale termenelor de achitare a plăţilor prestabilite conform contractului; f) nu se respectă îndeplinirea business-planului sau a argumentării tehnico-economice (inclusiv cu modificările şi completările ulterioare); g) alți factori care constituie motive pentru a considera că banca va fi expusă riscului potențial al pierderilor.	BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A	care constituie o garanție personală" de introdus textul „(doar pentru cazurile în care garanțiile reale nu asigură o acoperire majoritară și exceptînd activele enumerate la pct.33 pentru care garanția personală are un titlu facultativ)". În cazurile în care garanția personală nu constituie mijlocul de garantare de bază (sau există acoperire suficientă cu garanții reale), degradarea calității acesteia (determinată de înrăutățirea situației financiare a emitentului) nu trebuie să genereze o evaluare mai proastă a activului/angajamentului condițional garantat, în cazul în care nu există și alți factori care pot afecta situația financiară a contrapărții sau calitatea celorlalte garanții.	**Nu se acceptă** Pornind de la faptul că persoana care a furnizat o fidejusiune garantează rambursarea datoriei debitorului cu activele sale, este important ca, capacitatea de plată a acestei persoane să fie bună, indiferent de gradul de acoperire cu fidejusiunea respectivă a activului /angajamentului condițional. Referitor la specificarea ce ține de excepția creditelor/datoriilor debitoare expuse la pct.33, nu este necesară, deoarece prevederile acestui punct sunt determinate ca particularități de clasificare și, prin urmare, nu este oportună introducerea unei astfel de excepție.
16		BCR Chișinău SA	Propunem excluderea din pct.15, lit. b), pornind de la faptul că redacția propusă presupune clasificarea din start la categoria „substandard" a creditelor acordate clienților cu situații financiare foarte bune, la care fluxurile mijloacelor bănești estimate atestă o înaltă capacitate de executare a angajamentelor acesteia și executarea obligațiunilor curente și viitoare. Sursa primară de rambursare a creditelor o reprezintă cash flow-urile generate de către debitor, iar garanțiile sunt o sursă secundară de rambursare.	**Nu se acceptă** Propunerea contravine prevederilor documentului Comitetului Basel din iunie 2000 „Principii pentru dirijarea riscului de credit" (p.28) care stipulează că factorii care urmează a fi luaţi în consideraţie şi documentele necesare pentru aprobarea creditelor include gajul - informaţie care va servi ca bază pentru clasificarea creditului.
			Propunem ca textul de la lit. b) „garanţia lipseşte, iar	

			dacă aceasta există" de înlocuit cu textul „garanţia depusă ca asigurare lipseşte, iar dacă aceasta există".	
17		BC „Moldindconbank" SA	Conform Legii instituțiilor financiare, art. 32 pct.6, „Banca are dreptul să acorde credite fără garanție (credit alb) numai în cazul solvabilității și credibilității înalte ale solicitantului de credit".	**Se acceptă**
18		BC „MoldovaAgroindbank"SA	Propunem la pct.15 lit.c) de a specifica în ce termen limită ar trebuie să existe justificări ale utilizării creditelor (tranșelor) acordate (de exemplu: la creditele investiționale, acest proces de justificare poate varia de la o lună pîna la 6 luni).	**Nu se acceptă** Utilizarea resurselor creditoare de către debitor trebuie să fie monitorizate în mod permanent de către bancă. Concomitent, e de menționat că stabilirea unui termen limită nu este posibilă, deoarece acesta poate fi diferit reieșind din circumstanțele și specificul tranzacțiilor aferente activului supus clasificării.
19	15. Activ/angajament condiţional substandard. Activul/angajamentul condiţional se consideră substandard în cazul în care, banca are certitudinea privind deservirea şi rambursarea activului, dar există riscul pierderilor mai înalt decît cel obişnuit şi persistă, cel puţin, unul din următorii factori: a) situaţia financiară a contrapărţii se înrăutăţeşte; b) garanţia lipseşte, iar dacă aceasta există este insuficientă sau se înrăutăţeşte; c) banca nu a primit informații actualizate	BC„VICTORIABANK" S.A.	La pct. 13 și 15 de exclus sintagma „(cel puţin trimestrial)", deoarece conform art. 29 din Legea contabilității entitățile de interes public întocmesc și prezintă situații financiare semianuale și anuale, iar celelalte entități - prezintă situații financiare anuale.	**Nu se acceptă** În contextul diminuării riscului de credit, banca are dreptul să ceară prezentarea dărilor de seamă, a altor documente şi informaţii referitoare la situaţia financiară şi la activitatea solicitantului de credit, a persoanei care constituie o garanţie personală, necesare pentru evaluarea solvabilităţii şi credibilităţii acestora, să întreprindă, în limitele legale, alte măsuri în scopul verificării veridicităţii informaţiilor prezentate, precum şi să efectueze controlul asupra utilizării conform destinaţiei a creditului acordat. Acest fapt este prevăzut expres si prin notiunea de
			Pentru a avea posibilitatea de a colecta anual rapoartele financiare,propunem excluderea lit.c). Monitorizarea situației economice și financiare a clienților poate fi întreprinsă prin alte instrumente cum ar fi indicatorii de avertizare timpurie și monitoringul	

20	informaţii actualizate suficiente privind situaţia financiară a contrapărţii (cel puţin trimestrial), a persoanei care constituie o garanție personală, sursele de rambursare a datoriilor, justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit, precum şi alte documente aferente activităţii contrapărţii; d) fluxurile mijloacelor băneşti ale contrapărţii/persoanei care constituie o garanție personală sînt estimate a fi insuficiente pentru executarea regulată a obligaţiunilor/executarea garanției; e) recuperarea plăţilor se face cu întîrziere de la 91 pînă la 180 de zile; f) alți factori care constituie motive pentru a considera că banca în prezent sau pe viitor va fi expusă riscului mai înalt al pierderilor.	BC „ProCreditBank"SA	financiar periodic care include sistemele de monitorizare a indicatorilor de avertizare timpurie și monitoringul financiar al situației curente a clientului. Mai mult ca atît, Biroul Național de Statistică obligă agenții economici să prezinte rapoartele financiare anuale și respectiv autentifică doar aceste rapoarte. Din aceasta rezultă că veridicitatea rapoartelor trimestriale ce nu sunt autentificate de Biroul Național de Statistică este contestabilă și respectiv banca nu poate justifica deciziile de reclasificare a clienților în baza acestor rapoarte.	expres și prin noțiunea de „situație financiară" expusă la pct. 2 din regulament. Totodată, propunerea contravine prevederilor documentului Comitetului Basel din iunie 2006 „Evaluarea eficientă a riscului de credit şi al împrumuturilor" (p.13), care prevede că la evaluarea activelor se ţine cont de situaţia financiară curentă a debitorului, precum şi prevederilor documentului Comitetului Basel din iunie 2000 „Principii pentru dirijarea riscului de credit" (p.61), care determină că băncile urmează să folosească tehnici de evaluare ...în baza datelor robuste şi supuse validării periodice.
21		BC„VICTORIABANK"SA BC „Moldindconbank"SA BC „Banca de economii"SA BC „COMERTBANK" S.A	Nu susținem prevederile lit. g) din pct.14, lit. f) din pct. 15 și lit.f) din pct. 16, deoarece formularea „alți factori" duce la existența unui spațiu larg de tratare subiectivă a clasificării activelor/angajamentelor condiționale.	**Nu se acceptă** Pornind de la multitudinea de factori care stau la baza evaluării activelor și angajamentelor condiționale conform pct. 9 din regulament și luînd în considerare numeroasele situații individuale din practica de supraveghere, nu este posibilă specificarea exhaustivă a situațiilor în acest sens. Astfel, atît banca cît și supraveghetorul trebuie să utilizeze raționamente calitative în fiecare caz aparte.
22		BC „FinComBank" S.A. BC„VICTORIABANK" S.A.	Nu susținem prevederea lit. c) din pct.15: „justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit", pentru că generează contradicții între pct.14 și 15, în cazul cînd activul este utilizat în alte scopuri	**Nu se acceptă** Vezi comentariul de la pct.12.

			decît cele prevăzute în contract.	
23		BC „COMERTBANK” S.A	Propunem la lit. c), după cuvintele „justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit” de introdus textul „(documentele indicate în ordinul de plată, executat din resursele de creditare)”. Dat fiind faptul că banca verifică destinația utilizării resurselor de credit la momentul semnării ordinului de plată la care obligatoriu solicită să fie anexate documentele confirmative (contract cu furnizorii, invoisul, factura fiscală, contul, declarația vamală).	**Nu se acceptă** Justificarea în sine conține acele dovezi, inclusiv documente care sunt indicate în ordinul de plată, executat din resursele de creditare (după caz, contract cu furnizorii, invoisul, factura fiscală, contul, declarația vamală). Banca stabilește de sine stătător ce documente sunt necesare să le solicite de la debitor ca să se convingă de modul de utilizare a creditului.
24		BC „Moldindconbank” SA BC „COMERTBANK” S.A	Propunem la lit. c), după textul „persoanei care constituie o garanție personală” de introdus textul „(fidejusiune)” conform prevederilor art. 1240 din Codul Civil.	**Se acceptă**
25		BC „Moldindconbank” SA	Propunem la lit. c), după sintagma „sursele de rambursare a datoriilor,” de completat cu textul „justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit, cu excepția creditelor ce cad sub incidența pct.33 din prezentul regulament”.	**Nu se acceptă** Completarea cu textul „cu excepția creditelor ce cad sub incidența pct.33 din prezentul regulament” nu este oportună, astfel încît justificarea utilizării creditului conform scopului expus în contractul de credit este valabilă pentru toate creditele, indiferent dacă sunt sau nu asigurate.
				Nu se acceptă Atît în SNC 7 „Raportul privind fluxul mijloacelor băneşti" cît și în IAS 7 „Situaţia fluxurilor de trezorerie” situația fluxurilor de numerar și

26		BC „Moldindconbank” SA	La lit. d), după cuvîntul „fluxurile” de introdus cuvintele „cumulative ale”.	echivalentele de numerar (mijloace bănești) raportează fluxurile de numerar și echivalentele de numerar din cursul perioadei de gestiune. Respectiv, în situația fluxurilor de numerar sunt reflectare situațiile la finele anului de gestiune precedent, încasările, consumările, plățile și situația la finele perioadei de gestiune curente.
27		BC „Banca de economii”SA	Propunem excluderea sintagmelor „/persoanei care constituie o garanție personală” și „/executarea garanției”. Drept argument invocăm că, la luarea deciziei de eliberare a creditului, banca examinează bonitatea contrapărții și sursele primare de rambursare a acestuia (cash-flow), iar garanțiile personale reprezintă sursa secundară de rambursare a creditului. Pe parcursul gestiunii creditului situația financiară a persoanei care constituie o garanție personală nu influențează nici cum deservirea calitativă a activului, iar în cazul exercitării dreptului asupra garanțiilor personale, banca intră în litigii cu contrapartea și/sau persoana care a depus garanția personală, pentru aceste cazuri Regulamentul stabilește categoria de risc aferentă „dubios”.	**Nu se acceptă** Documentația aferentă unei convenții între bancă și o altă persoană pentru acordarea unui credit include situațiile financiare curente ale solicitantului de credit și ale oricărei persoane care constituie o garanție personală. Conform art. 32 subpct. (7) din Legea instituțiilor financiare, banca este în drept să ceară prezentarea dărilor de seamă, a altor documente şi informaţii referitoare la situaţia financiară şi la activitatea solicitantului de credit, a persoanei care constituie o garanţie personală, necesare pentru evaluarea solvabilităţii şi credibilităţii acestora.
				Nu se acceptă Conform indicatorilor de rating în categoria A sunt calificate ratingurile

28	211. În cazul în care contrapartea pe lîngă clasificarea efectuată de bancă conform pct. 13-17 este evaluată de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA, clasificarea activelor/angajamentelor condiţionale se efectuează în corespundere cu ratingul contrapărții și se include în una din următoarele categorii: 1) Standard – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA ratingul de la AAA/Aaa pînă la A-/A3 inclusiv. 2) Supravegheat – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA ratingul de la BBB+/Baa1 pînă la BBB-/Baa3 inclusiv. 3) Substandard – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA ratingul de la BB+/Ba1 pînă la BB-/Ba3 inclusiv. 4) Dubios (îndoielnic) – în cazul contrapărților cărora le este atribuit de către una din companiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA ratingul de la B+/B1 pînă la CCC-/Caa3/C inclusiv. 5) Compromis (pierderi) – în cazul contrapărților	BC „FinComBank" S.A.	La subpct. 1), propunem de a lărgi diapazonul ratingului la categoria „Standard" de la AAA/Aaa pînă la BBB+/Baa1.	calificate ratingurile investiționale cu un grad înalt de credibilitate, fapt ce justifică clasificarea în categoria „standard". Prin urmare, nu poate fi susținută propunerea de lărgire a diapazonului ratingului la categoria „standard" pînă la BBB+/Baa1.
29		BC „Banca de economii"SA	Solicităm concretizări referitor la clasificarea în situațiile în care ratingul contrapărții diferă de ratingul țării de reședință a acesteia, mai ales în situațiile în care contrapartea are rating mai înalt decît țara de reședință.	**Nu se acceptă** La pct. 25 se stipulează că, în situaţia în care clasificarea activului/angajamentului condiţional conform pct.211 (ratingul contrapărții) și pct.22 (ratingul țării) este diferită, acesta se clasifică în categoria mai dură.
30		BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A	Propunem excluderea acestui punct din regulament. Drept argument invocăm că, cu excepția unor cazuri unitare, companiile din R. Moldova (inclusiv băncile comerciale) nu sunt cotate de agențiile internaționale de rating (de genul S&P, Moody`s sau Fitch), astfel prevederile acestui punct vor fi valabile doar pentru nerezidenți (în special în cadrul operațiunilor de trade finance și correspondent banking). Ca rezultat băncile vor efectua o clasificare neuniformă și neechitabilă a activelor /angajamentelor condiționale: vor apărea situații în care companii mari transnaționale sau grupuri bancare internaționale, cotate de agențiile specializate cu un rating moderat, vor fi clasificate mai dur decît clienții locali (respectiv băncile locale) care nici	**Nu se acceptă** Aceste prevederi vor fi aplicate în cazul în care contrapartea pe lîngă clasificarea efectuată de bancă conform pct. 13-17 este evaluată de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA. Din practica de supraveghere s-a observat că unele bănci dispun de ratingul unor debitori, și anume al băncilor corespondente. Astfel, sînt cazuri cînd contrapartea este evaluată de către agențiile specializate cu un rating mai dur, comparativ cu cel atribuit țării. În aceste situații, lipsa prevederilor favorizează banca în evaluarea contrapărțiia . Mai mult ca atît, aceste prevederi creează condiții

	cărora le este atribuit de către una din agenţiile internaţionale de rating Standard & Poor's, Moody's şi Fitch-IBCA ratingul de la CC/Ca/ DDD pînă la R/C/D inclusiv.		băncile locale) care încă măcar nu sunt cotate de agențiile recunoscute de rating (cu atît mai mult că, conform prevederilor pct.22, formarea reducerilor pentru pierderi de la contaminarea riscului de țară este asigurat). În acest context, considerăm aceste prevederi destul de dure și restrictive pentru dezvoltarea relațiilor de afaceri internaționale.	pentru o clasificare echitabilă în cazul în care și contrapartea, și țara de reședință a acesteia dispun de un rating atribuit de către una din agențiile specificate.
31	30. Activul/angajamentul condiţional (cu excepţia activului/angajamentului condiţional aferent cardurilor de credit şi activului/angajamentului condiţional care reprezintă rezerve pentru decontări cu sistemele internaţionale de plăţi, liniilor de credit cu condiţia că la data prelungirii toate plăţile sînt achitate) care a fost prelungit sau renegociat se clasifică: 1) În cazul prelungirii – nu mai sus de categoria "supravegheat" pentru activele care la data prelungirii sînt clasificate în categoria "standard" sau "supravegheat" şi nu mai sus de categoria activului la data prelungirii pentru activele care la aceeaşi dată sînt clasificate în categoria "substandard" sau "dubios (îndoielnic)", dacă plăţile la data prelungirii au fost achitate băncii. În aşa fel acesta se clasifică pentru o perioadă de 6 luni după prelungire, dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat (cel puţin lunar)..... În cazul în care activul a fost prelungit în repetate	BC„VICTORIABANK" S.A.	Propunem excluderea ultimei propoziții din subpct.1) și includerea acesteia în pct.15, ca factor de clasificare în categoria „substandard", numărul concret de prelungiri a activului. Respectiv, excluderea cuvintelor „repetate rînduri" pentru a evita tratarea subiectivă a clasificării activului prelungit.	**Se acceptă parțial** În capitolul VI sînt expuse unele particularități ce țin de clasificarea unor active și angajamente condiționale. Respectiv,la subpct.1) sunt expuse particularitățile „în cazul prelungirii". Prevederea expusă în acest subpunct este una din particularitățile clasificării activelor și angajamentelor condiționale prelungite. Se acceptă substituirea sintagmei „în repetate rînduri" cu „de 2 ori și mai mult".

32	rînduri din cauza situaţiei economice instabile, acesta se reclasifică în „substandard”. 2) În cazul renegocierii – nu mai sus de categoria “substandard” pentru activele care la data renegocierii sînt clasificate în categoria “standard” sau “supravegheat” şi nu mai sus de categoria activului la data renegocierii pentru activele care la aceeaşi dată sînt clasificate în categoria “substandard” sau “dubios (îndoielnic)”, dacă dobînda calculată la data renegocierii a fost achitată băncii sau urmează a fi achitată în primele 3 luni după data renegocierii. În aşa fel acesta se clasifică pentru o perioadă de 6 luni după renegociere, dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat (cel puţin lunar). Ulterior, pentru activele care la data renegocierii sînt clasificate în categoria “substandard” sau “dubios (îndoielnic)”, dacă dobînda şi suma de bază a activului/angajamentului condiţional vor fi achitate regulat(cel puţin lunar), acesta ar putea fi clasificat mai favorabil, în funcţie de circumstanţe dar nu mai sus de categoria “supravegheat”. În caz contrar, se face o clasificare mai dură.	BC„VICTORIABANK” S.A.	Propunem substituirea la subpct. 2) a sintagmei „vor fi achitate regulat (cel puţin lunar)” prin sintagma „vor fi achitate conform condițiilor contractului de credit renegociat” pentru a menține logica achitării plăților (conform contractului de credit renegociat) și a armoniza condiția de clasificare a activului la data renegocierii și cea de clasificare a activului ulterior, după renegociere.	**Nu se acceptă** Ținînd cont de specificul procedurii de renegociere, a fost prevăzută expres capacitatea de rambursare a datoriei lunare, în caz contrar se majorează riscul de credit și respectiv se diminuează capacitatea de achitare a creditului.
33	32. În cazul în care au fost rambursate plăţile faţă de activul expirat şi activul devine la termen, atunci acest activ poate fi clasificat ca standard sau supravegheat în funcţie de circumstanţe. În cazul în	BC„VICTORIABANK” S.A.	Propunem introducerea, după cuvintele „față de activul expirat”, a cuvintelor „clasificat „substandard” și mai dur”. În această ordine de idei, considerăm că un activ expirat cu numărul de zile	**Se acceptă**

	care la astfel de activ iarăşi nu se achită plata în termen de 30 de zile, inclusiv, acesta se clasifică nu mai sus ca “substandard”, în funcţie de circumstanţe pînă cînd activul devine la termen.	BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale” S.A	expirat cu numărul de zile de restanță la plăți mai mare de 91 este logic a fi clasificat din nou în categoria „substandard” la admiterea repetată a plăților expirate.	Se acceptă
34	33. Creditul de consum în valoare de pînă la 100 mii lei şi creditul acordat persoanei juridice, persoanei fizice care practică activitate de întreprinzător, precum şi persoanei care practică activitate profesională de avocat sau notar în valoare de pînă la 500 mii lei care nu este garantat cu gaj sau prin alte mijloace de garantare,....		Propunem următoarea redacție: „Creditul de consum în valoare de pînă la 100 mii lei, creditul acordat pentru necesități primordiale funcționarului băncii (negarantat prin gaj sau alte mijloace de garantare), creditul acordat persoanei juridice” Recomandarea dată a fost înaintată ținînd cont de: - riscul de credit mai mic pentru creditele acordate funcționarilor băncii; - propunerea de majorare a limitei de acordare a creditelor funcționarilor băncii (de la 10 la 20 salarii tarifare).	Se acceptă
35	39 subpct. 3) La clasificarea activelor/angajamentelor condiţionale: 3) Creditul nou-acordat se clasifică nu mai sus de categoria “substandard”, dacă anterior deciziei de acordare banca nu a dispus de informaţii ce ţin de istoria de credit de la birourile istoriilor de credit licenţiate în Republica	BCR Chișinău SA	Propunem de a exclude textul „în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente,”, sau după cuvintele „în cazul persoanelor nerezidente,” de a completa cu cuvintele „după caz”.	Se acceptă
36		BC „Moldindconbank” SA	Propunem după textul „de credit licenţiate în Republica Moldova” de introdus textul „în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente, dacă o astfel de instituție există în țara de origine”.	
			Propunem, după cuvintele	

37	Moldova în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente şi, după caz, de altă informaţie relevantă care se referă la respectarea de către debitor a obligaţiilor sale contractuale în ultimii 3 ani (certificate de la alte bănci; extrase din conturile deschise la alte bănci şi altă informaţie ce face posibilă evaluarea istoricului respectării obligaţiilor contractuale), precum şi în cazul în care debitorul a refuzat să dea acceptul de a prezenta informaţia la birourile istoriilor de credite. O astfel de clasificare se efectuează de către bancă pînă la obţinerea informaţiilor respective, precum şi în cazul în care banca nu dispune de informaţii actualizate (la modificarea oricăror condiţii contractuale sau cel puţin anual) ce ţin de conţinutul istoriei de credit privind respectarea de către debitor a obligaţiilor asumate prin contractele anterioare de credit. Banca va clasifica creditele acordate debitorului în categoria nu mai sus ca “substandard” în cazul în care debitorul respectiv dispune de credit/credite în alte bănci şi nu a dat acordul pentru prezentarea de către bancă a informaţiei în vederea formării istoriei de credit.	BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale” S.A	„de credit licenţiate în Republica Moldova” de introdus textul „în cazul persoanelor rezidente, raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente (cu excepția instituțiilor bancare)”.	
38		BC „COMERTBANK” S.A	Referitor la „raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente”, propunem introducerea unei prevederi privind publicarea listei birourilor istoriilor de credit autorizate din țările străine.	**Nu se acceptă** Pornind de la faptul că nu există o listă oficială în acest sens, iar la încheierea tranzacțiilor, creditorul va solicita de la debitorul nerezident informația referitoare la existența în țara unde își desfășoară activitatea a biroului istoriilor de credit.
39		BC„VICTORIABANK” S.A.	Propunem de a introduce, după textul „raportul de la biroul de credit din țara de origine în cazul persoanelor nerezidente” a textului „sau altă informație disponibilă privind istoria de credit a debitorului”.	**Se acceptă**
40			Respectiv, textul „precum şi în cazul în care banca nu dispune de informaţii actualizate (la modificarea oricăror condiţii contractuale sau cel puţin anual) ce ţin de conţinutul istoriei de credit privind respectarea de către debitor a obligaţiilor asumate prin contractele anterioare de credit” de exclus, deoarece nu se referă la „creditul nou acordat”.	**Nu se acceptă** Prevederea se aplică și asupra creditelor deja acordate. În carul administrării creditelor, băncile periodic? trebuie să dispună? de istoricul debitorului cu scopul evaluării adecvate a riscului de îndatorare.
41		BC „FinComBank” S.A.	Actualmente nu sunt instrumente necesare pentru a efectua solicitarea raportului de la biroul de credit din tara de origine în	**Comentariu** Utilizatorul istoriei de credit poate solicita raportul de credit de la biroul istoriilor de credit numai cu condiţia existenţei unui acord, iar cerinţele faţă de conţinutul

			cazul persoanelor rezidente.	acestui acord se stabilesc de către autoritatea competentă în conformitate cu condițiile stipulate în legislația de domeniu.
42		BC „BANCA SOCIALA" SA	Propunem completarea cu textul „sau nu se atestă capacitatea de rambursare a creditului".	**Se acceptă**
43		BC„VICTORIABANK" S.A.	După cuvintele „bunuri suficiente" de specificat aceste bunuri (ex. mijloace bănești, active fixe, circulante) și cum se calculează suficiența acestora.	**Se acceptă parțial** Metodologia de calculare a suficienței bunurilor pentru a garanta obligația în cazul fidejusiunii este similară metodologiei de calculare a gradului de acoperire a creditelor în cazul asigurării acestora cu gaj real.
44		BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale" S.A BC „COMERTBANK" S.A	Propunem altă redacție: 4) „Creditul acordat și garantat doar cu fidejusiune (cu excepția activelor enumerate la pct.33 pentru care fidejusiunea are un titlu facultativ) se clasifică nu mai sus de categoria "substandard", dacă persoana care a furnizat fidejusiunea nu dispune de bunuri suficiente pentru a garanta obligaţia." În cazul creditelor de consum, banca poate solicita adițional o garanție personală (fidejusiune) pentru atenuarea riscului de credit. Astfel, această prevedere va duce la clasificarea mai dură a creditelor de consum garantate prin fidejusiune – care deja reprezintă un mijloc de garantare, chiar dacă fidejusorul nu are bunuri suficiente pentru a garanta obligația, decît a	**Comentariu** Nu este cazul, deoarece pct.33 reglementează clasificarea creditelor fără garanție.

			creditelor de consum fără garanții personale.	
			Propunem de a exclude această completare, deoarece fidejusiunea reprezintă o garanție personală și nu reală. În multe situații băncile comerciale iau fidejusiunea altor persoane terțe ca o asigurare suplimentară, dar care nu este absolut necesară. În cazul introducerii subpunctului respectiv, băncile comerciale vor considera fidejusiunea acestor persoane ca un impediment în asigurarea creditelor, pornind de la faptul că o asigurare suplimentară va duce la clasificarea mai dură a creditului. Respectiv, fidejusiunea se referă la cash flow-ul fidejusorului, calculele fiind bazate pe bonitatea acestuia și nu pe bunurile pe care acesta le deține. Conform art. 1152 (3) din Codul Civil „fidejusiunea poate fi contractată pentru o parte a obligației” și creditul este garantat prin fidejusiune doar o parte, urmează întrebarea ce ține de modul clasificării creditului. Respectiv, conform art. 1150 (2) din Codul Civil „debitorul obligat să furnizeze o fidejusiune trebuie să propună o persoană fizică cu domiciliu sau reședință în R. Moldova sau o persoană juridică din R. Moldova, care să dispună de bunuri	**Se acceptă parțial** Prevederea va fi completată, astfel încît să fie clar că această clasificare se efectuează doar în cazul în care creditul este asigurat doar cu fidejusiune, neavînd garanții reale. Totodată, afirmația că fidejusiunea se referă la cash flow-ul fidejusorului, calculele fiind bazate pe bonitatea acestuia și nu pe bunurile pe care acesta le deține este incorectă și contravine art.1150 din Codul Civil, care prevede că „Debitorul obligat să furnizeze o fidejusiune trebuie să propună o persoană fizică ..., care să dispună de bunuri suficiente pentru a garanta obligaţia...”. Deci, pentru minimizarea
	39 subpct. 4) La clasificarea	BCR Chișinău SA		

45	activelor/angajamentelor condiţionale: 4) „Creditul acordat și garantat cu fidejusiune se clasifică nu mai sus de categoria „substandard”, dacă persoana care a furnizat fidejusiunea nu dispune de bunuri suficiente pentru a garanta obligația.”	BC „Moldindconbank” SA BC „Banca de economii”SA	suficiente pentru a garanta obligația… Această regulă nu se aplică atunci cînd creditorul a cerut în calitate de fidejusor o anumită persoană. Corespunzător, în cazul în care băncile, în scopul fortificării asigurării creditelor, solicită depunerea fidejusiunilor fondatorilor sau altor companii legate prin fluxurile comerciale cu debitorul, aprobarea modificărilor respective vor înrăutăți situația acestor credite la momentul contractării, dar și pe parcursul gestiunii acestora. Totodată prevederile expuse în acest subpunct, la luarea deciziei de creditare, chiar dacă fidejusorul va „dispune de bunuri suficiente pentru a garanta obligația”, monitorizarea circuitului acestor bunuri sau obligația acestuia solicitată de bancă de a menține aceste bunuri ca asigurare a creditului pentru care a fost acordată fidejusiunea, contravine atît dreptului fidejusorului de a-și exercita proprietatea și posesiunea asupra acestora, precum și însăși noțiunii de fidejusor. Urmărirea disponibilității fidejusorului de a acoperi obligațiunea cu bunuri suficiente la orice moment pe perioada creditului pînă la scadență, va crea dificultăți în procesul de monitorizare a portofoliului de credite al băncilor.	riscului aferent creditelor acordate și asigurate doar cu fidejusiune, banca monitorizează în baza informației solicitate disponibilitatea fidejusorului de a acoperi obligațiunea cu bunuri suficiente în orice moment pe perioada creditului pînă la scadența acestuia. În ceea ce privește neaplicarea acestei prevederi cînd creditorul a cerut în calitate de fidejusor o anumită persoană, e de menționat că, în acest caz creditorul este persoana interesată de rambursarea creditului conform condițiilor contractuale. Respectiv, creditorul, pentru a minimiza riscul aferent creditelor asigurate cu fidejusiune, nu va admite ca fidejusorul să fie o persoană care nu dispune de bunuri suficiente în acest sens.

46		BC „FinComBank” S.A.	Nu susținem clasificarea creditului în categoria nu mai sus de „substandard”, în cazul în care persoana care a furnizat fidejusiunea nu dispune de bunuri suficiente pentru a garanta obligațiunea, dar, în același timp starea financiară a debitorului este evaluată ca bună și recuperarea plăților se face fără întîrzieri.	
47		BC „MoldovaAgroindbank”SA	Banca acordă credite care nu prevăd asigurarea materială a acestora, fiind considerate și raportate drept credite fără gaj. Însă în unele cazuri, în scopul diminuării riscului de credit, sunt solicitate suplimentar fidejusiunile persoanelor fizice, aceste credite în continuare fiind considerate și raportate drept credite fără gaj. Respectiv, e de remarcat că în cazurile de asigurare a creditelor cu fidejusiunea persoanelor fizice, băncile evaluează bonitatea lor pornind de la existența bunurilor proprii sau venitului/salariului lor la momentul acordării creditului. Banca acordă credite asigurate cu gaj material suficient, totodată, în scopul diminuării riscurilor, solicită în unele cazuri, ca asigurare suplimentară fidejusiunile persoanelor fizice, care dețin proprietăți. Acesta din urmă fiind ca o măsură suplimentară și secundară. În acest sens, cerința de estimare a capacității de plată sau de evaluare a situației financiare a	Vezi comentariul de la pct.45

			fidejusorului este inoportună și chiar excesivă.	
48		BC„VICTORIABANK” S.A.	Propunem a trata și clasifica creditele acordate companiilor de construcții și de transport internațional de mărfuri în mod similar cu cel actual, expus în Hotărîrea BNM cu privire la clasificarea de către bănci a creditelor acordate unor categorii de debitori din domeniul agricol nr. 153 din 07.08.2014, cu extinderea cu cel puțin încă un an, adică pînă la 31.12.2016, a termenului de valabilitate al Hotărîrii BNM.	**Comentariu** Hotărîrea BNM cu privire la clasificarea de către bănci a creditelor acordate unor categorii de debitori din domeniul agricol nr. 153 din 07.08.2014 prevede masurile necesare a fi întreprinse în legătură cu restricţiile instituite la importul de către Federaţia Rusă a mai multor categorii de produse alimentare exportate din R. Moldova. Astfel, au fost create premise indirecte temporare pentru suportul băncilor și debitorilor afectați de restricțiile impuse. Totodată, derogările vor fi anulate ca urmare a soluționării problemelor privind exportul produselor alimentare în cauză.
2. Regulament cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi nr.33/09-01 din 18.09.1996				
49		BC „EuroCreditBank”SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
50		BC „UNIBANK” S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
51		BCR Chișinău SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
52		BC „MoldovaAgroindbank”SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
53		BC „FinComBank” S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
54		BC„VICTORIABANK” S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
55		BC „Moldindconbank” SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
56		BC „COMERTBANK” S.A	Nu are propuneri şi obiecţii	
57		BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale”	Nu are propuneri şi	

57		Groupe Societe Generale S.A.	obiecţii	
58		BC „ENERGBANK" S.A.	Nu are propuneri şi obiecţii	
59		BC „Banca de economii" SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
60		BC „ProCreditBank"SA	Nu are propuneri şi obiecţii	
61	Cap. II pct. 2 lit. a) pentru necesităţi primordiale - suma totală a creditelor contractate nu poate depăşi limita maximă de 20(douăzeci) salarii tarifare (de funcţie) (conform definiţiei date la articolul 2 al Legii cu privire la salarizare)	BC „BANCA SOCIALA" S.A.	Propunem ca suma celor 20 de salarii tarifare acordate ca credite pentru necesităţi primordiale să fie plafonată – nu mai mult de 200 mii lei.	**Se acceptă**

Vezi și

Tag-uri
acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi [3]
investițiile băncilor în imobilizări corporale [4]
imobilizări corporale [5]
clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale [6]
active condiţionale [7]
angajamente condiţionale [8]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/proiect-hca-al-bnm-cu-privire-la-modificarea-si-completarea-unor-acte-normative-ale-bancii

Legături conexe:

[1] mailto:natalia.harea@bnm.md [2] http://www.bnm.md [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=acordarea creditelor de către bănci funcţionarilor săi [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=investițiile băncilor în imobilizări corporale [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=imobilizări corporale [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=active condiţionale [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=angajamente condiţionale